

Výtvarníkově opožděné první vystoupení

Galerie Chodba Katolického gymnázia v Třebíči je nejmenším výstavním interiérem ve městě. S jinými se tedy nemůže měřit rozsahem výstav. Obsahem ano. Kurátorka Markéta Nekudová dbá, aby zde uváděné kolekce kreseb, obrazů, grafických listů a fotografií byly esencí tvorby autorů.

Současná výstava obrazů trebičského výtvarníka Miloslava Čevely (nar. 1952, je stavebním inženýrem) nazvaná Krajina mezi snem a skutečností je navíc sympatickou premiérou. Je totiž autorovým premiérovým samostatným veřejným vystoupením.

Prvním vystoupením velmi opožděným, ale Čevela není ve výtvarné práci začátečníkem. Maluje, věnuje se i dřevěné skulptuře, řezbářství a vitráži už čtyři desetiletí. Autorskou výstavu však dosud vytrvale odkládal.

Na kolektivní výstavě se uvedl poprvé před dvěma roky. Byl jedním z hostů skupiny Stir up v expozici nazvané Bílé jaro přístupné v Kernldlově Galerii Čertův ocas v Mohelském mlýně. A před koncem minulého roku byl zastoupen na mezinárodní výstavě současného surrealismu s titulem Umbral Secreto (Práh tajemství) v Museo de la Solidaridad Salvador Allende Arte Contemporaneo v Santiagu de Chile.

Komorní expozice v Galerii Chodba obsahuje jedenáct maleb akrylem a kreseb na plátně, sololitu či papíře. Autorovým východiskem jsou pozorování konkrétních krajinných motivů a detailů vegetace. Není tu však žádné snažení viděnou skutečností obrazem zprostředkovat. Ve svobodné obrazotvornosti Čevela dochází k vyjádřením, která jsou tvarovou a barevnou sklad-

bou více krajinami vnitřními, těmi, které jsou intenzivními vjemy, jak říká název výstavy, mezi snem a skutečností.

V toku uplynulých desetiletí Čevela nevyužil žádné z jistě se naskytnuvších příležitostí předstoupit s výsledky své práce před veřejnost. To dohnat nelze. Otázkou je, jak velká je to ztráta. Jistě, kritika a výtvarná veřejnost by o něm věděly mnohem dříve. Sledovaly by jeho vývoj rozhodně se zájmem.

Ovšem nyní, osmapadesátiletý, předně předstoupil jako zralý malíř se zažitým technickým důvtipem a s osobitým rukopisem.

Čevelova výstava v Galerii Chodba je rozhodně sympatickým pořadatelským činem a pro diváky, myslím, příjemným překvapením. Je přístupná od pondělí do pátku od 8.00 do 14.00 hod. až do 23. dubna.

Jan Dočekal

TITULNÍ akrylová malba z výstavy Miloslava Čevely v Galerii Chodba, nazvaná Krajina mezi snem a skutečností.

Foto: Jan Dočekal

Jubileum Jiřího Kratochvíla

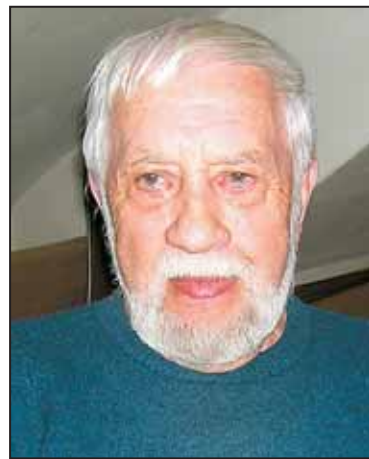
Osmdesáté narozeniny oslavil 12. března trebičský malíř - krajinář Jiří Kratochvíl.

Studoval na umělecké škole ve Zlíně. V toku let uplynulého půlstoletí mnohokrát vystavoval, nejčastěji v Třebíči. Až do šedesáti let dělal výtvarnou praxi na dvě nesourodé části: byl propagačním výtvarníkem v největší zdejší továrně a volnou tvorbou se zapljal mezi vysočinské krajináře.

Je vyznačem zobrazování viděné skutečnosti. Ne ovšem způsobem věcného popisu. Záhy si vypracoval osobitý malířský rukopis podtržený barevným podáním (základem je škála zelení a hnědí).

Pro sebe nejmilejší náměty, proměňující se se čtverem ročních dob, má nedaleko Třebíče - u Ptáčova, Trnavy, Přeckova, Pocoucova, Řípovala. Týž motiv najdeme v jeho tvorbě vícekrát, vždy s jinou světelnou a barevnou náladou.

Nelze pominout skladebnou stránku Kratochvílových obrazů. Ta má totiž přímo naučný charakter ve smyslu vzájemnosti velkých a malých detailů a jejich poměru k celku. Tam je příčina, proč v nás Kratochvílovy obrazy, jakkoli jsou samozřejmě malířskou iluzí, vyvolávají silný vjem souladu.

KRAJINÁŘ Jiří Kratochvíl.

Foto: Jan Dočekal

S tím je spojen i malířův pokorný přístup ke krajině a pečlivosti jejího pozorování. Řekl k tomu: „Krajinu není možné malovat tak, že malíř přijde na neznámé místo, postaví stojan a vysekne malbu z jedné vody. Sice v tom může být dobré řemeslo, ale jistě ne citový vztah k místu. Ten se vytváří dlouho. Krajinu musíš nosit v hlavě i když právě nemaluješ.“

Jan Dočekal

Koupil vystavuje u sousedů

Znamý trebičský experimentální básník, výtvarník a performer Miroslav Koupil plánuje pro letošní rok pět samostatných výstav na Slovensku. České a slovenské kaligramy člena Obce spisovatelů jsou nyní k vidění ve výstavní síni Vlastivedného múzea Hlohovec.

Koupil v rámci této druhé výstavy v zemi našich sousedů návštěvníkům rovněž představuje svoji novou sbírku ve slovenštině s názvem Kaligram žmúri figliarsky okom. Současně jsou práce trebičského umělce prezentovány také v Košicích, a to v tamním Českém centru.

-ja-

Na jazz do Národního domu

Městské kulturní středisko připravilo pro hudební fajnšmekry další opravdovou lahůdku, když do Třebíče pozvalo jazzovou kapelu s názvem Ema Emingerová Quintet. Její koncert s přívlastkem top vocal jazz se uskuteční ve středu 7. dubna ve velkém sále Národního domu, kde také bude připravena stolová úprava.

Eva Emingerová, kterou objevil před deseti lety pro svůj orchestr Ferdinand Havlík (poté vystupovala s řadou významných těles a hostovala na prestižních jazzových festivalech v Evropě i v zámoří) je zkušená zpěvačka s příjemným hlasem a jazzovým citěním. Po stylové stránce je její záběr mimořádně široký a sahá od jazzu dvacátých a třicátých

let minulého století přes dixieland a swing až k interpretaci moderních kompozic.

Repertoár kvinteta nesoucího její jméno sestává z klasických jazzových standardů (Mona Lisa, Over The Rainbow, Summertime) a ze skladeb známých jazzových a popových autorů, přizpůsobených v aranžích nástrojovým možnostem kapely. Ta hraje ve složení Vladimír Strnad (piano), Jan Štolba (saxofon), Jan Greifoner (kontrabas) a Branko Križek (bicí).

Jazzový večer v Národním domě začíná v 19.00 hod.

-jar-

K nedožitým narozeninám

Čtrnáctého března uplynulo 75 let od narození Karla Lázničky, textilního výtvarníka a malíře, absolventa Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Narodil se ve Veselí nad Lužnicí, zemřel 13. října 2004 v Třebíči.

Věnoval se především tvorbě gobelínů, menší měrou textilní technice art-protis, v širší povědomí kritiky a výtvarné veřejnosti žel nevešlo, že byl též vynikajícím krajinářským kreslířem.

V gobelínech spojoval tradiční postupy uměleckofemeslné práce s tvůrčí vynalézavostí. Patřil ve svém oboru mezi naše přední autory, přesto měl jen osm autorských výstav, v Třebíči pouze dvě. Stále si nesl hluboký vztah k domovským jižním Čechám.

V roce 1958 Láznička a další tehdejší žáci prof. Antonína Kybala realizovali monumentální gobelín s tematikou československých hradů a zámků pro čs. pavilon na EXPO v Bruselu. Pravděpodobně nejznámějším Lázničkovým gobelínem jsou Umělecké památky Třebíčska z majetku Muzea Vysočiny Třebíč.

-jd-

O nejlepších koncertech dlouhé zimy

„Zavřete oči, přicházíme“ měli napsáno na plakátech Ondřej Havelka a Melody Makers. Kromě parafráze filmového Kristiána alias Oldřicha Nového mě napadají ještě slova zpívaná Vladimírem Mišíkem: „Zavřete oči, vchází sem nejlepší ženská našich dnů.“ Teď obojí spojm a vy prosím zavřete oči, připomeneme si nejlepší trebičské koncerty letošní dlouhé zimy.

Začít musíme v Běčku, kde jsme díky nadšenému mecenáši mohli 22. ledna opět slyšet zlínský AG Flek, folkrockovou skupinu, která hraje písničky z osmdesátých let čtvrtstoletí od jejich vzniku ještě přesvědčivěji než kdykoli předtím. AG Flek už zase nějakou dobu vystupuje v původní sestavě (Blanka Táborská, Ivo Viktorín, Karel Markytán, Josef Šobán) posílené o elektrickou kytaru a bicí (Michael Vašíček, David Velčovský) a koncert v Běčku potvrdil, že je to „čím dál tím víc“ ono.

Ještě starší songy přivezli v polovině února do Pasáže Ondřej Havelka a Melody Makers. Také oni nevystupovali v Třebíči poprvé a publikum se těšilo na obvyklý poklidný swingovo-jazzový večer. Kdo vzal doslova Havelkův slogan o zavření očí, byl překvapen, když dodatečně zjistil, že k distingovaným pánům na podiu přibyl houslista Martin Zbrožek.

Pokud tohoto vážného muzikanta i jazzmana vůbec někdo zná, pak jako partáka Jaroslava Duška z divadélka Vi-

zita. A právě drastický humor Vizity (pro televizní diváky ke spatření před lety při uvádění Českých lvů) nasadil Zbrožek proti jemnému Havelkovu. Část swingového publika asi zaskočil, vyznění večera však rozhodně pomohl. Už jenom ten nápad udělat z Ondřeje Havelky prezidenta „republiky ČSR“...

Z největšího sálu ve městě se přesuňme do bývalé učebny branné výchovy za tělocvičnou katolického gymnázia, z níž si členové studentského klubu Halahoje udělali čajovnu a 26. února v ní přivítali brněnsko-náměšťské trio Model Bazaar. Kytaristé Radek Malý a Jan Řeřucha s celistkou Soňou Průšovou si už v Třebíči také nejednou zahráli, v čajovně však měli premiéru. Své anglicky zpívané skladby a la „jak by zněli Simon a Garfunkel, kdyby měli violoncellistku“ sice na obalu alba nazvaného „a bit“ stylizují k poslechu při kávě, stejně dobře však zněly ke skřivcovému čaji.

Ke třem živým koncertům přidejme ještě poslechový pořad, s nímž 9. března potěšil návštěvníky Divadélka pod schody na ZŠ Benešova hudební publicista Jiří Černý. I on je v Třebíči častým hostem, s večerem věnovaným Haně Hegerové se zde představitel poprvé. Jeho zasvěcený komentář i reprodukované písně udělaly tu správnou tečku za nejlepšími koncerty letošní dlouhé zimy.

Milan Zeibert